

Jan Sigbjørn Barstein:

"PETEND FAST I VÅR HÅND".

=====

Januarhimmelen over traktene ved Balatonsjøen er lav og blygrå. I tre uker har 4. Panzerkorps hamret mot ringen om Budapest. Uten opphold. Dag og natt. Amerikanske bombefly ødelegger Nachschublinjene våre. Russiske slagfly legger byene i grus. Det kommer Ersatz, folk og panser. Nye Königstigere. Stukas og turbinjagere. General Gille får alt han ber om. Unntatt nok bensin. Og Ivan holder ringen.

1. Bataljon Norge angriper. Vogt har fått oppgitt angrepsmål. Han har livets mening i tre ord: Wir greifen an. Og livets mål: Eichenlaub mit Schwerter und Brillanten til jernkorsets ridderkors.

Det er ikke mange igjen ~~fra~~ av den gamle bataljonen fra Kroatia og Oranienbaum, og noen få av den nyoppstilte fra Polen. Men vi har fått Ersatz. Folk fra Balkan for det meste. Vi gamle liker dem ikke, men det spiller ingen rolle. De varer ikke lenge hos Vogt.

Vi subber framover langs rollbanen. Det er Werfer-og artilleristillinger langs veien. De skyter salver. Myker opp for oss et eller annet sted der framme. Det er russere i landsbyen til venstre for oss, men de angår oss ikke. Det er den neste landsbyen vi skal ta.

Artilleriet og landsbyen er bak oss nå. Det ligger døde langs veien. Det er av våre. De må ha forsøkt seg her før oss.

Vogt kjører mellom oss på et Sturmgeschütz. Svømmevogna hans følger bak. Ute på jordene til venstre kommer Ivans infanteri mot oss for å ta oss i flanken. Men de er langt unna ennå. Sturmgeschützet dreier mot dem og begynner å skyte. Vogt skriker til oss: Weitergehen! Vi går forbi. Kompaniet vårt er først i dag igjen. Pallasch er nervøs.

Foran oss, til venstre for rollbanen, begynner en landsby. Bebyggelsen når rollbanen lenger framme. På jordene til høyre for oss står panser oppkjørt med retning mot landsbyen. Det er våre. De er hvitmalt og vanskelige å skjelve mot sneen. De må være kjørt hit fram i natt. Venter på oss. Det er en god følelse: Panserstøtte.

("Peteng -.")

2

Et par sårete ungare vakler mot oss. Lenger framme står flere ungare i veigrøfta og ser rødløse ut.

Det er tre hundre meter igjen til trærne og husene der framme. Gevær- og MG-skudd piper over oss. Fra en hekk til høyre ute på sletta skyter Ivans tunge Mg. Vi går videre i grøfta på begge sider, krumbøye. Granater fra våre Werfer og artilleri brummer over oss og slår inn mellom husene. Et hyggelig angrep dette. Det er lyst, og vi har artilleri- og panserunderstøttelse.

2.kompani bak oss går ut til venstre. Noen kommer mot oss fra høyre. Jeg bruker kikkerten. De er fra 1.Panzerdivision. Ser det på utstyret deres. Panserne våre kommer rullende bak oss. Det er knapt hundre meter igjen til trærne og husene. De fra høyre kommer mot oss. Mathushat skyter mot dem. Det er våre! skriker jeg. De skyter igjen. Vi er litt fickrige alle sammen. Vi hører Ivans panser brumme mellom husene foran oss. Vi går i stilling i grøftene for å la panserne våre komme foran oss. Men panserne stopper. Mathushat brøler bakover: Panzer vor! (Panser fram!) Det ropes fra mann til mann fram til oss: Weitergehen, Panzer volgen nach! (Gå videre, panserne følger etter!) Så, vi skal inn først! Skeisse. Men det kan være godt å ha dem i ryggen også.

Ivans skarpskyttere skyter fra trærne åtti meter foran oss. Noen siger sammen bak Mg-et i den andre grøfta. Vi kan ikke ligge her lenger, tenker jeg. Hvorfor gir ikke Pallasch ordre til angrep? Panserne der bak skyter over oss inn mellom trærne. Artilleriet vårt har lagt ilden lenger fram. Jeg ser bakover i grøfta. Gruppa ligger der. Bare Jauffmann igjen av de gamle. Han er Mg-skytter nå. Han trekker bæreremmen over hodet og gjør klart til innbrudd.

Ivan ser oss tydelig mot sneen. Vi ser ikke dem. Bare røykdottene når de skyter. De er kamuflert slik som bare Ivan kan det. De har panserne sine bak seg. Men det har vi også. Fifty-fifty.

Jeg merker meg at jeg er helt rolig. Dette er blitt rutine nå. Vi har øvd det hundre ganger under utdannelsen, og praktisert det dag og natt i tre uker nå. Angriff aus weiter Entfernung, Einbruch, Strassenkampf. - Vi er støttet av panser og artilleri, og det er dag. Kleine Fische. Vi skal gjøre Ivan zur Sau. Jeg liker meg. Dette er som det skal være.

"Peteng fast i vår hånd.

=3=

Vogt kommer på rollbanen (Rollbahn). Han går oppreist med pistolen i neven. Ridderkorset dingler mellom frakkeslagene: Dritte kompanie fertigmachen zum Einbruch! Stemmen er høy og klar. Jeg tar et overblikk over gruppen. Degjør seg klar. Ingen av dem nøler. Vi skriker hurra og stormer mot trærne. Skyter fra hoften. Sandbekks gruppe er til venstre for oss. Mathushat løper i veigrøfta, snøskjorta flagrer, Han skriker hurra med vidåpen munn. Jauffmann og jeg løper først. Magasinet er tomt. Jeg får skiftet til vi når trærne. Ivan reiser seg og løper, 20 meter foran oss. Det er blod i sneen. Panserdurán foran oss blir tydeligere. Vi er gjennom parken og når de første husene. Ivan biter seg fast igjen, i vinduer og kjellerdører. Jeg vet ikke om de andre kommer etter. Vi venter litt bak de første husene. De andre kommer etter, men det er visst flere som mangler. Sandbekks gruppe skal ta husene til venstre. Min gruppe de til høyre, de ved rollbanen. Vi begynner å kjempe igjennom, har ikke tid til å undersøke inne i husene. Arbeider oss fra hjørne til hjørne. Vi kommer til en åpen plass. Et torv sannsynligvis. På den andre siden er det et stort, fireetasjes nybygg. Vi stopper ved en bensinstasjon. Ivan skyter fra vinduene i nybygget. Det er kort hold, men de våger ikke å vise seg lenge nok for å ta ordentlig sikte.

Jeg merker meg hvem som er til stede. Jauffmann og et par til fra min gruppe. Panserne våre kommer ikke etter. Foran brummer Ivans.

Vi kan ikke vente her, må videre igjennom. Jeg reiser meg ved en betonsøyle. En kule slår inn i den, like ved hodet mitt fra han i øverste vinduet i nybygget. Jeg gliser. Han der skal ikke bli stort eldre. Jeg støtter min MPI mot murkanten. En kule fra venstre slår i søylen. Ta dekning! sier Weiss. Han huker seg bak muren, sammen med de andre. Jeg vet at jeg ikke skal falle i dag. Glad rider Norigs menn til Hildarting. I dag skal det kjempes. Det er som jeg skulle vært beruset, enda jeg ikke har smakt brennevin siden Tarjan. - Jeg ser munningen og lua i vinduet der oppe. MPI-en min har pekt dit lenge nå, og det er kort hold. Ivan hadde ikke en sjanse.

Det skriker i huset til høyre for oss, umenneskelig, i ytterste redsel. Det må undersøkes. Jeg krøker meg sammen og løper dit bort, sparker opp døra, har fingeren på avtrekkeren. Det er halvmørkt i gangen. Ungarer, sivilister, stønning, skrik: Ischta, ischta! Jesus Maria! En ung klynge kvinne klynger seg inn til meg, stirrer på meg med forskremte øyne.

Hun er pen og ung. Moren hennes ligger

"Peteng fast i vår hånd."

2

Mannen

Beina er smadret. Det er hun som skriker. Faren står over henne, et barn klamrer seg til beinet hans. Faren forklarer, snakker noenlunde tysk: Noen kastet håndgranat inn vindu. Ingen av våre, sier jeg. Han fortsetter: Før dere kom, russerne var her. Han peker på gjenta som hulker med tørre øyne. Min søster ligger derinne hvor granaten detonerte. Han peker inn i stuen. Småguttene mine er derborte, sier han. Huset bortenfor brenner. Fulltreffer fra vårt artilleri. Mannen stønner, bøyer seg over konen. Hun skriker uten opphold. Selv er han såret i ryggen. Gjenta hikster med tørre øyne. Jeg skyver henne fra meg. Ivan har voldtatt henne og kastet håndgranat inn gjennom vinduet etterpå. Jeg kjenner jeg blir mørk rundt øynene. Får ikke puste. Vi skal hevne dette, sier jeg. Men tunga legger seg i ball. Gjenta skjuler ansiktet i hendene. Mannen støtter opp hodet til kona.

De som kommer etter oss får ta seg av dem, tenker jeg. - Jeg vil ut og drepe. Ute er det som før. Et par nye som huker seg ned ved bensinpumpa. Sandbekks gruppe er kommet et par hus videre bortenfor torvet.

Jeg løper mot nybygget, skriker til Jauffmann. De andre kan gjøre hva fan de vil. Jeg kjenner meg mann for å rydde dette hjørnet akkurat nå. - Tre Ivan reiser seg på hjørnet, løper bakover. Jeg skyter fra hoften. Det skytes fra vinduet i nybygget, men jeg er over torvet nå. Jauffmann kommer bak meg, Weiss kommer også, lenger bak. Bakom et uthus renner jeg på en panser, hopper bak hjørnet igjen og skriker bakover: Panzerfaust! Panseren er forlatt, men motoren surrer og går. Ivan har forlatt den. Fire mann løper der framme. Jeg går videre mellom husene. Ivan løper foran meg og til venstre. De skyter ikke lenger, de er ferdig, oppgitt.

Jeg er igjennom bebyggesen, åpen slette i forgrunnen, full av brennende pansere, døde og sårede Ivan. Rollbanen til høyre, jernbanelinjen parallelt med denne til venstre. Bak den står Kønigstigrene som falt Ivan i ryggen fra venstre. Røyksøyler fra Ivans pansere stiger til værs. Noen sårede beveger der ute. Hus brenner bak meg. Den beste Ufa Wochenschau jeg har sett.

Vi skal bli her langs trerekka og stallene som sikring, sier Pallasch. Jeg undersøker de sprengte panserne. De fleste er T34. Borte ved jernbanelinja står en uskadd Sherman (USA). Jeg klatrer inn, forsøker å få den til å gå. Motoren er igang, men det nytter ikke. En panserpioner kommer og vil sprengte den. Slep den heller vekk,

sier jeg, det er prima vare. Wir haben nicht mal Sprit für unsere eigene Panzer, svarer han og passerer en geballte Ladung i motoren. Vi går unna.

Jeg lar gruppa fordele seg i dekningshullene langs trerekka og går inni stallen. Sandbekk har fått rede på de av vårt kompani som har falt ut. Wehrmacht hadde kjørt dem bort. Av de gamle er Fritz, Zulak og noen andre falt. Og Burmeister, kompanitroppførereren. Men det er ikke mange idag.

Slagflyene begynner å kretse over oss. Bombene drysser rundt stallene og i husene der bak. De skyter med Mg. Store bombeflyformasjoner kommer i stor høyde forfra. Amerikanske Superfortresses. De kan ikke ha oss som mål, tenker jeg. Men det har de. Legger et teppe fra sletta foran oss, over oss og videre bakover langs landsbyen. Joda skjelver, stein og jordklumper dunderer mot taket, splinter slår gjennom veggene. Såer de forbi, men slagflyene fortsetter. Noen er blitt såret ute. De går bakover. - Det er solskinn.

Ivan begynner å vise seg framme i maisfeltet bak sletta foran oss. Bygger opp granatkastere og tunge Mg. Jeg begynner å få følelsen av at vi har nådd et slags klimaks her på godset. Ivan kommer nok igjen. Kommer tungt igjen. Det er hans tur.

Ved veggen ligger de tolv russerne. Ute på sletta i snøen og hullene ligger mange ganger tolv på samme måten.

Jeg er alene i stallen. Pallasch, Sandbekk og Mathushat er bak på godset for å finne kvarter til natten. Om vi skulle få bruk for det.

Slagflyene kretser over oss uten opphold. Tunge koffertter fra Ivans artilleri durer over stallene og slår inn bak i bebyggelsen.

Når en av gruppeførerene kommer tilbake, vil jeg ta en tur dit bak. Se hvordan det ser ut. Det er forresten tryggere her framme. Mindre bombing. Panserne foran ved jernbanelinja er kjørt tilbake. Dagen går, vi holder oss i stallen for det meste. Det er tjukt av Ivan i maisfeltet foran oss. Det bare ryker av Ivans panser ved trerekka og på sletta.

Jeg tar en tur bak på godset. Alle husene er fulle. Wehrmacht, Werferbedienungen, artilleri, ungarsk kavalleri. Ing-en fra vår bataljon. De må være i landsbyen bakenfor til venstre. Vi har ryddet godset, Wehrmacht og ungarene tar kvarterene. Det er det samme hver gang. Vi ligger i hullene foran og sikrer. Men til natten vil vi ha kvarter. Slagflyene har pause da.

Jeg går fra til stallene igjen. Det er ikke noen støtte i å ha disse karene bak seg, tenker jeg. Vi arbeider ikke sammen. Wehrmachts werfere skyter ikke på Ivan framme i maisfeltet engang. Og det ungarske kavalleriet: Scheisse. Stikker av når Ivan kommer igjen. Panserne er borte. De står bak i landsbyen et sted og venter på bensinrasjonen.

En sivil ungare kommer inn i stallen. Ser på oss: Kamarad, sier han. Vi estimerer ham ikke. Han går bort til den døde Ivan ved veggen. Ser på hver enkelt, kneler ved en og banner innett. Begynner å trekke av ham skaftestøvlerne. Ivan er stivnet, men han får dem av. Madjaren ser på støvlene, peker på seg og sier noe. Det er hans støvler. Han har halmtøfler på føttene. Så slår han russeren i ansiktet med en av støvlene, gang på gang. Vi ser sløvt på ham. Han drar på seg støvlene og går.

Ivans 15,2 durer lavt over stalltaket. To grupper grenaderer kommer inn i stallen, ført av en Oberfeldwebel. Jeg har truffet ham for noen dager siden. Vi shaker hands. Det var hans folk som kom fra høyre straks før vi angrep. Han spør hvem av oss som skjøt på dem. Mathushat er flau. De skal avløse oss som sikring her, sier Oberfeldwebelen. Kompaniføreren vår er bak på godset, sier jeg. Vi kan jo bli her til det blir mørkt.

Vi går ut, ser i kikkerten på Ivan i maisfeltet. De graver seg huller, skyter inn mot oss med granatkastere og S-Mg. Werferbatteriene her på godset kunne ha gjort dem zur Sau på tyve minutter, sier jeg til Oberfeldwebelen som nikker og sier: Ja, ein blødes Volk.

Vi gir fan allesammen, tenker jeg. Tenker bare på å få kvarter og sove. Ivan er sterkere enn oss. De kommer tungt igjen. Jeg har gitt opp tanken på Heimatschuss nå. Det er meg ikke forunt. Det er bare Sandbekk, Jauffmann og jeg som har vært med på alt siden vi begynte ved nyttår. Schwein gehabt. Men en gang må det ta slutt. Det blir vel her. Gikk altfor glatt idag da vi kom.

Jeg ligger på sementgulvet, røyker og fryser. Skulle ha skrevet et brev hjem. Får gjøre det inatt når vi får kvarter.- Oberfeldwebelen skriver avløsningsliste for mennene sine. Han følger HDV til siste konsekvens, tenker jeg. Skjematisk, stur. - Ivan tilpasser seg. Sover, eter og tar det rolig når det er rolig, slåss når han må. Deholder lenger ut på den måten.

Jeg har fått rede på dagens angrep i løpet av dagen: Ungarer, enheter fra Regiment Danmark og 1. Pnz^{vi}erdivisjon har forsøkt seg på denne landsbyen og godset her før. Tre ganger. Kom ikke inn.

Vogt fikk oppgaven. Vi gikk inn. Ivan hadde tolv panser og

to hundre mann på godset. Panserne står rundt her, de er utbrente nå. Døde Ivaner ligger omkring. De er stive nå. Kommisæren var den eneste som slapp ut. Peteng⁴ er navnet på landsbyen og godset her.

Ivan sender fram en Spähtrupp langs jernbanelinjen i skumringen. Vi jager dem tilbake med Mg-ene. Russisk infanteri trekker forbi oss bakfra, noen hundre meter bortenfor rollbanen. Sluttes seg til dem i maisfeltet.

Pallasch kommer fram til stallene. Halvparten av kompaniet kan gå bakover og sove. Han har ordnet et hus, kastet ut Wehrmacht som hadde det. Jeg henter Jauffmann (ukrainer) og et par andre fra min gruppe. Lar de nye fra ersatzen bli igjen. De kan stå. Vi gamle har ikke sovet siden ifjor høst. Bare svimet av eller døset litt nå og da. Jauffmann er sytten år. Han smiler ikke lenger så ofte som før. Skulle hatt seg et Heimatschuss og noen måneder lasarett.

Ingen fra kompanitrosset har vist seg framme siden vi forlot Veszprem. Det er MGK som forpleier oss. Walch, min gamle furer. Han kommer gjennom overalt. Spisen vår og de andre bor¹luksusleiligheter i Veszprem. De har det fint, slipper til og med å sende oss mat. Det er forresten bra. Walchs Eintopf⁹ er bedre enn surkålsuppa de laget. De har tre polske horer. De underslår forpleiningssnapsen vår. Bytter den bort og sender varene hjem.

Jeg kjenner kommis nå, alt er råttent, og verre og verre blir det jo lenger det varer.

Det er kommet forpleining og ammunisjon til huset vårt. Vi eter og gorter belter til Mg-ene. Det er blitt natt. Ivans slagfly har innstilt. Vi sovner, Pallasch, Mathushat, Sandbekk og halvparten av mennene. Ingen er våken og ingen tørner ut avløsning. De som er igjen ved stallene vet ikke hvor vi ligger. De kan ikke forlate posten. De er fra ersatzen alle sammen. De kan stå til det blir lyst. Men Oberfeldwebelens folk går. Ivan sender Spätrupps langs jernbanelinjen. Henimot morgen kjører Vogt inspeksjonsrunde fram til stallene og spør postene: Wo ist der Kompanieführer? De vet ikke. Wo sind die Gruppenführer? De vet ikke. De er såret over å ha stått hele natten uten avløsning. De er nye, nettopp kommet fra Graz. Vogt raser. Lar hente Pallasch. Wenn Sie Idiot und Ihrer blöden Gruppenführer so weitermachen, lasse ich euch alle erschiessen! Pallasch kommer tilbake. Tørner oss ut.

"Peteng fast ivår hånd".

-8-

Han skylder på Sandbekk, Mathushat og meg. Vogt har befalt: Die ganze Kompanie beziehet Stellung, bleibt so lange da bis ich was anders befehle.

Vi har å bli ved stallene. Gjerne for meg, det er gode dekningshuller her. Slagflyene begynner igjen. Artilleriet og granatkasterne også. De holder til i maisfeltet fremdeles. Det er ikke rådelig å vise seg. Pallasch og den nye kompanitroppsføreren går tilbake til huset. Han er kommet i stedet for Burmeister. Den ene kompaniskriveren kom fra Veszprem i natt. Har skutt et par ganger på ringskive under utdannelsen, og har skrevet på maskin for spisen her i Ungarn. Tapslister. M-pien hans er blank og fin. Det likegyldig. Vi er ikke noe kompani lenger likevel. Bare en verloren Haufen. Pallasch er en tulling. Dessuten er han feig. Jeg vet ikke engang navnet på alle i gruppa mi. Jeg gir fan i dem alle unntatt Jauffmann (som i virkeligheten ikke heter Jauffmann). Jeg vil klare meg på egen hånd når Ivan kommer. Det er så mange versprengte ved trossene våre. Mest Wehrmacht. Det er lett her. Ikke noe snakk om Fahnenflucht und Selbstverstümmelung. Men Vogt skulle vært dau. Så lenge han er over oss må vi holde sammen. Vi er redd ham, mye reddere Vogt enn Ivan. Men han er god å ha. Han går forrest når vi angriper. Men nå er han bak i landsbyen et sted. Har sannsynligvis Gefechtstand i et slott.

Jeg tar en tur ut til venstre, over jernbanelinjenⁿ. Må vite om det er noen til venstre for oss i det hele tatt. Her er det svake punktet. Langs jernbanelinjen. Postene våre slutter her, ved Sherman-panseren. Bakover til venstre er en park. Jeg går gjennom. Bortenfor begynner landsbyen. Det er nesten en halv kilometer dit. Jeg når de ytterste husene. En gruppe fra første kompani ligger her. Kompaniføreren er nettopp der. Jeg foreslår ham å trekke kompaniene våre sammen så vi får tettstet langs jernbanelinjen og har forbindelse med hverandre. Han er enig. Jeg går tilbake. Det er ypperlige dekningshuller på denne strekningen også. Ivan har gravd dem. Pallasch er også enig i forslaget mitt. Gruppen min skal trekke dit ut. Jeg skjønnte det, og har ikke noe imot det. God dekning der borte, og langt mellom hver mann. Vi vil få fred for slagfly og artilleri der. Jeg tar gruppa med og viser dem huller. Gruppa fra første kompani har trukket seg mot oss. Det er etablert forbindelse. Her vil Ivan komme. Det er maisstakker og hekker til venstre for jernbanen. Ivan har sett oss gå omkring. Skyter etter hullene våre med granatkastere.

Jeg pendler på avsnittet mitt resten av ettermiddagen, fra Sherman-panseren til hekken. Tar en tur bort til stallene.

"Peteng fast i vår hånd". =9=

Gruppene til Sandberg og Weiss ligger i hullene ved trerekka. Mathushat har fått ordre fra Pallasch om å være stedfortreder for meg. Han er ikke stort å ha, men det er jo selskap i ham. Det blir mildere mot kvelden. Småregn. Jauffmann har lagt teltduken over Mg-et. Jeg streifer langs gruppeavsnittet. Mathushat er i stallen. Det er kommet forpleining og post en gang jeg er bortom der. Flere pakker til Sandbekk og meg. Vi spiser litt av innholdet og legger pakkene på murkanten. Pallasch og Mathushat er vekke. Vi vil ikke være ansvarlig noen av oss fire. Går liksom rundt og lurert på hverandre. Jeg går bortover mot gruppa igjen. Det durert fra panser foran jernbanelinjen til venstre. Jeg er sikker på det er Ivans, men vil liksom ikke innrømme det. Det er mørkt og det regner. Mennene spør meg om panserduren. Det er våre svarer jeg. De er kjørt fram som sikring til natten. Jeg forsøker å tro det selv. De står i hullene sine, de er våte og de fryser. Jeg går videre bort til husene hvor nabogruppa fra første kompani har kvarter. Gruppeførereren og fire mann gjør seg klar. De skal fram langs jernbanelinjen som ~~Spårtrupp~~ Spårtrupp. En artillerist fra Wehrmacht sitter ved bordet med telefonutstyr. Han har forbindelse ~~med~~ med VB som ligger framme foran hekken. Det er panser her framme, sier jeg. Det er våre, svarer de. Det er det svaret jeg vil ha, selv om jeg vet det er løgn.

Jeg går tilbake. Det glimter mellom trærne i parken bak jernbanelinjen, borte ved Jauffmanns stilling. Panserene skyter på måfå i mørket inn mot godset. Det blir kaldere. Da jeg når jernbanelinjen sner det, og det begynner å blåse. Ivanvær, tenker jeg. Jeg instruerer gruppa etter hvert som jeg passerer postene. Vi ser ikke tre meter foran oss nå. Er det Ivans panser, og kommer de her, så la dem rulle forbi, sier jeg og legger til: Ta infanteriet som kommer etter. Og jeg føler meg ytterst uvel. Ivan er underveis. Det er hundre meter mellom hver mann i gruppa. Av alle på godset er det ingen på godset som vil erkjenne at Ivan må komme til natten. Vogt gjør det nok, men han er bak i landsbyen. Pallasch møter meg på skinnene. Ta med halve gruppa og gå til kvarteret vårt, sier han og tilføyer: Mathushat og resten blir igjen. Dere avlører dem om en time, panserne våre står jo rett foran oss, det er ingen fare. Vi vet begge at det er Ivans panser. De er kommet nærmere, sprenggranatene deres slår inn i trærne bak oss. Jeg henter de nærmeste, og vi går. Ved stallene er noen såret. Vi går videre, kaver oss gjennom snedrevet mot husene.

Det skulle vært slått alarm, tenker jeg. Vogt skulle vært varslet, Wehrmacht og ungarene ut. Men da må vi alle i stilling igjen. Og jeg vil heller varme ^{meg} en time i huset. Dessuten er det Pallasch som har ansvaret.

Kompaniføreren har et brev til meg. Det har gått fort, bare ti dager underveis. Jeg lener meg mot veggen og svimer av.

Det ble slikt helvetes bråk, og jeg vet med en gang hva som er los. Ivans pansere har brutt inn. Det blir trengsel ved døra, bleke, lammet. Pallasch er hvit og øynene flakker. Han gir ingen ordrer. Jeg lar hjelmen ligge igjen. Har ikke bruk for den. Det er snestorm fremdeles og vill panikk i husene rundt oss. Wehrmacht og de ungarske kavalleristene rømmer. Wehrmacht på lastebilene sine. De lar Werferne stå igjen. Ungarene sprenger ut mot rollbanen. Forsvinner i snedrevet. Til venstre for oss mellom husene durer Ivans panser fram mellom husene og forbi oss. De skyter uten stans. Det glimter gjennom snedrevet. Skrik og rop og banning. Den siste lastebilen med Wehrmacht forsvinner ut. En ungarsk hest løper forbi. Kavalleristen slepes med etter tømmene.

Vi står og ser på. Bare vårt kompani er igjen. Panserne farer fremdeles forbi nede ved jernbanelinjen på vei mot landsbyen bak oss. Es ist aus.-

Vi må i stilling, sier kompanitroppføreren. Så løper vi nedover mot stallene. Klumper oss sammen der. Flere er såret der nede. Pallasch gir en ordre. Vi skal ut i stilling i hullene. Gruppeførerne til sine grupper. Jeg går bortover til jernbanen. Det er lysere nå. Ved Sherman-panseren står en ny panser. Den skyter inn mellom trærne foran stallene. Jeg kan ikke komme forbi. Jauffmann og to til fra gruppa kommer vaklende mot stallen. Jauffmann og en til er såret. Han sleper sitt Mg etter seg med den venstre armen. Den høyre henger slapt ned. Så mange panser ! sier Jauffmann, så mange panser ! Han gråter - Jauffmann, som hittil har glist til Gud og Satan. - Vi går bort til stallen. De andre fra gruppa er der. Vi er lammet, tenker jeg. Panser durer forbi på vei mot rollbanen. Den ved Jernbanelinjen skyter mellom trærne foran stallen. Hadde enda infanteriet kommet, så vi kunne slåss. Aber so viel Panzer. Pallasch kommer bort til meg: Hvorfor går du ikke i stilling ute hos gruppa di ? sier han. Gruppa mi er her, sier jeg, de andre gruppene også. Gå i stilling med gruppen Deres eller jeg skyter Dem ! Pallasch er hes i stemmen. Han er blitt sinnssyk, tenker jeg. Skyt, du Pallasch, sier jeg. Munningen på MPien min peker mot maven hans.

Det lysner. Slutter å sne.Gjennom døren i stallene ser vi russisk infanteri strømme forbi langs jernbanelinjen. En panser nå og da. Vi skyter ikke på dem. Kein Zweck. Det er visst sne i løpet på våpnene våre også.

Pallasch, Sandbekk og Mathushat er forsvunnet. De sårede er vekk også. To T34 (Ivan) farer forbi på tvers av oss foran stallen. Vi er åtte - ti mann der. De spør meg hva de skal gjøre. To av dem er fra min gruppe. Dere to kan følge meg, sier jeg. Dere andre kan gjøre hva fan dere vil.

En T34 kommer langs treerekka fra venstre. Vi løper mot husene.Kommandanten står i tårnluka og gliser. På rollbanen kommer en til, kjører forbi oss og snur.Kanonen peker mot oss. Jeg håper det blir fulltreffer. Den kjører forbi oss igjen, inn på godset og forsvinner bak husene vi løper mot. De andre av våre er i og ved huset vårt. De sårede ligger på et rom. Bortenfor rollbanen strømmer Ivans infanteri forbi. På den andre siden, nede vedjærnbane linjen, mellom godset og landsbyen skriker de Hurreh. Panser og hus brenner der nede. De kommer nok til oss snart, fra alle kanter. Ingen gir ordrer. Pallasch er vekkt. Sanien vår, Schäfer, er hos de sårede. Ber dem skyte seg når Ivan kommer. Bare Jauffmann nikker. En fra ersatzen spør meg hva vi skal gjøre. Saken erklar,sier jeg: Vi faller Ivan i ryggen, de er jo bare to panserbrigader og noen få infanteriregimenter. Jeg er ei galgenhumør nå. Overlegger om jeg skal skyte meg straks eller gå og legge meg i en kjeller. Føler meg forløst på et slags vis. Slik må det føles å bli "omvendt". Men jeg skal ~~kikkekikk~~~~xxxxxxxxxxxxxx xx~~x vente til det blir endgültig aus. Se litt til. Dette kan ikke vare lenge. - Men det varer. Sola kommer opp. Buscholl vinker på meg fra døren i et lite skur. Han står i et rom hvor det ligger igjen Wehrmachts Verpflegung: smør, fett, pølse, brød og hollandsk shagtobakk. Vi mauuler smør og pølse og flirer til hverandre. - Vi skal dø med full mage,Buscholl ! Han nikker med munnen full av fett og brød. Jeg fyller anorakklommene med tobakkspakker og går ut for å rekognisere litt. I et hus nærmere rollbanen finner jeg Pallasch, Sandbekk og Mathushat. Pallasch er blitt gal.Jeg ser det på uttrykket i øynene. En såret kommer inn, har våget seg ut ved rollbanen. Jeg sneiker meg bakover mellom husene, vil bort i nybygget og få et overblikk. Pansergranater suser inn over godset fra alle kanter. Jeg klatrer opp i øverste etasje. Det er god utsikt her oppe. Ivan går forbi ute på sletta bortenfor rollbanen. Bak i landsbyen brenner panser og hus. Granater slår ned rundt på godset.

Her oppe vil jeg bli, ta noen Ivan når de kommer forbi, også gjøre slutt. Harakiripistolen min har hengt i en snor rundt halsen siden vi var innesluttet på et annet gods.

En kilometer bak ved rollbanen kommer noen panser og infanteri. Er det Ivan som har snudd? Jeg bruker kikkerten. Det er Balkenkreuz (Hakekors) på panserne, og foran den forreste går en mann i mørk frakk. Vogt gjør Gegenstoss farer det gjennom meg. Med fem panser og tyve mann ; Jeg klatrer ned, løper tilbake til de andre. De står der med det samme apatiske uttrykket. Vogt macht Gegenstoss mit Panzer, sier jeg. Pallasch tar seg sammen: Ja? - Ja! - Vi gjør oss klar til aksjon. Jeg roper sammen de som er igjen av gruppene våre. Det var dette vi manglet, påskuddet til å slåss: Vogt. Stemmen hans høres fra noensteds bak på godset: Dritte Kompanie mit antreten zum Gegenstoss, Richtung Bahndam! - Han tar det for gitt at vi er der, at vi har holdt stillingen. Vi setter av gårde nedover mot jernbanelinjen. Ivan løper tilbake der nede, samme veien som han kom. Vi skriker ikke hurra, bare skyter, går fra hus til hus. Det er greit nå, angrep er det letteste av alt. Ingen flakker lenger med øynene.

Vi når jernbanelinjen, fortsetter til høyre mot stallene. Ivan løper i parken foran oss, skyter litt. Men nå går det lett.

Vi har ryddet godset uten forbindelse med Vogt og panserne. De dro vel inn i landsbyen igjen. Stallene er igjen våre. Munikassene som MG-skytterne lot stå igjen imorges står ved veggen, men Sandbekks og mine pakker er borte. Ivan har tatt dem. Ivan har lagt seg framme i maisfeltet igjen, på andre siden av jernbanelinjen. De kommer nok igjen. Sandbekks gruppe skal dit min gruppe var før, Wiss' gruppe til stallen, og jeg til husene på godset. Pallasch er svært så blid mot meg nå, tenker jeg.

Jeg går tilbake med gruppa, fordeler dem i husene nærmest rollbanen. Ber dem skyte fra vinduene og ellers gjøre seg livet behagelig.

Jeg finner en stor kikkert i en kjeller og henger den om halsen, studerer Ivan ute på sletta. Ser dem helt tydelig. De har slengt seg ned, noen stiller opp granatkastere. Så begynner de å komme igjen. Bortenfor jernbanelinjen kommer panserne deres. I massevis. Et gammelt, rustent Sturmgeschütz kommer fra bak rollbanen og stopper litt foran huset vårt. Det skyter i brann fem T34 bortenfor jernbanelinjen, snur og kjører tilbake igjen. Ivans artilleri har nådd trerekken og stallene. Weiss' gruppe kommer tilbake og går inn i husene. Sandbekks gruppe kommer også. Vi er samlet i husene igjen.

"Peteng fast i vår hånd". =13=

Ivan hyler nede ved stallene. Langs jernbanelinjen farer panserne forbi godset. Alt er som i morges. Det nytter ikke. Vi er ferdig. - To T34 kommer fra bak rollbanen. De får begge fulltreffere rett utenfor huset hvor Schafër og jeg står. Den ene begynner å brenne. To Ivan hopper ut, slenger seg i grøfta foran huset vårt. Schafër og jeg kaster hver vår håndgranat bort til dem. Det er bare seks meter. Granatene detonerer. Vi går bort til gjerdet, kikker over den lave muren. De to ligger stille. En Ivan krabber ut av tårnet på den andre panseren, løper bak en telegrafstolpe på andre siden av rollbanen. Jeg hever pistolen. Han gliser til meg, truer med knyttet neve. Jeg skyter, flisene spruter fra stolpen. Ivan kikker fram, engang på høyre, engang på venstre side. Jeg skyter igjen. Han kaster en håndgranat mot meg. Den detonerer i grøfta foran gjerdet. Jeg reiser meg igjen, smiler til Ivan, jetzt bist du aber fertig, mein lieber. Det smeller ved siden av meg. Kompanitruppføreren står der med løftet gevær. Ivan siger sammen bak stolpen. Det kommer flere bakfra, ute på sletta. Schafër og jeg bruker gevær nå. Plaffer dem ned i ro og mak. Legger geværene på muren mellom sprinkler i gjerdet. Et par av dem kommer seg forbi. Det er for langt hold.

Vi går bort til kompanihuset. Det er flere sårede der nå. Dessuten de som er igjen av kompaniet. De holder på å bære inn fra Wehrmachts forpleiningslager. Weiss koker kaffe. Vi prater ubekymret om uvesentlige ting.

Så kommer Ivan igjen. Fra jernbanelinjen og stallene, fra sletta og landsbyen. Infanteri fra tre kanter. Det piper rundt oss. Kulene slår mot huset. Vi er brutt igjen. De sårede som kan gå, kravler seg opp. Vi løper mot rollbanen. Bare der er det åpent. Vi løper i klynge ut fra godset, over rollbanen, ut over sletta mot noen maisstakker der ute. Det piper mellom oss og over oss. Et par mann blir truffet. De sårede hinker med.

Jeg ser bakover langs rollbanen. Det står en lastebil der bak. En Panther med åtte - ti grenaderer kjører framover mot godset, og på sletta til høyre for rollbanen kommer en mann alene. Han er uten frakk nå, bare uniformsjakken. MPi-en under armen. Vi stopper. Det er Vogt. Han peker mot godset. Vi snur og løper tilbake igjen. Våre sårede går bakover langs rollbanen, mot lastebilen der bak. Bare russisk infanteri inne på godset. De kommer luntende over sletta til høyre for oss også. Og bak oss er Vogt! Vi løper fram mellom husene. Ivans MG-salver stryker mellom og over oss.

To hus brenner foran oss. Werferammunisjonen ved veggene går løs av varmen, flyr i alle retninger med stygge hyl.

Vogt brøler bak oss. Vi løper gjennom, arbeider oss fra hus til hus, og når kompanihuset. De sårede vi lot ligge igjen skriker der inne. Ivan har ikke fått tid til å slå dem ihjel. Russerne løper foran oss, ned mot jernbanen og byen. Vi etter, skyter og løper. Så begynner de å sette seg fast i og ved husene. Flere kommer bak fra venstre. Det er tjukt av skinnluer og vattjakker foran oss. Men vi trenger på, kryper rundt hjørnene, undersøker husene. Vogt er bak oss et sted. Det nytter ikke å stoppe. Jeg kryper sammen med en Mg-skytter fram til ^{et}grisehus, ser tvers igjennom. Tre Ivan kommer ut fra huset foran oss. Vi trykker av. Den ene forsøker å kravle inn et kjellervindu. Alle slåss på egenhånd nå. De som ikke vil, går inn i et hus og venter. Selv er jeg kommet for langt til venstre, helt ned i landsbyen. Har mistet forbindelsen med de andre. Bak et hus er en gruppe panserpionerer. De har vært med på gegenstosset til venstre for oss og har ikke visst om oss. Jeg går fra mot godset igjen. Ivan løper enkeltvis og i klynger noen hus til venstre for meg.

Jeg skyter ikke mer, har bare et magasin igjen. De andre er ved husene midt på godset. Der står en Königstiger, og det gamle Sturmgeschützeta.

på veien skyter ned mot husene ved jerbanelinjen. Kommandanten står i tårnet på Königstigeren. Gi meg et vink når dere hører panserdur der nede, sier han, og fortsetter: Jeg er døv, har ekspedert søtten T34 i dag. Øynene hans skinner så rart. Det ser ut som han har feber.

En panser kommer fra baksiden av et hus der nede. Panteren (tysk) fra rollbanen, tenker jeg. Tårnet blir synlig. Det smeller fra Königstigeren. Fulltreffet, Panteren brenner. Den attende, sier kommandanten. Und das war ein Panther, skriker jeg. Scheissegal, svarer han. Vi gliser begge. Så snur han og kjører ned mot rollbanen. Vi går mot høyre, i retning mot stallene. Det mørkner fort. Panser brenner nedenfor oss til venstre. Hus brenner i landsbyen og på godset. Weiss er blitt lett såret i ansiktet, Funtsch har en liten splint i brystet. De blør ikke engang, men de går bakover mot rollbanen. Vogt jager dem nok fram igjen, tenker jeg. Hvem som helst kan gå for meg. Vi er ytterst få igjen nå. Pallasch har manglet siden vi begynte siste Gegenstoss. Jeg finner Mathushat i lysskjæret fra en brennende panser. Vi har nådd parken mellom husene og stallene. Det ligger døde i sneen, fra Ivan og oss. Månen kommer opp. Buscholl og en til kommer med en Ivan de har snappet i et hull. Det er en eldre fyr, smiler til oss.

Han går med oss videre, - Så er vi ved stallene igjen. Det er lyst nå. En hvit fullmåne foran oss. Panserpionerene er kommet etter oss. Sandbekk er ved stallen. Mennene slenger seg ned mellom trærne, ligger på ryggen i sneen. Bak oss, i landsbyen skyter panserne. Kiefer er kommet fram til oss. Spør etter Pallasch. Har ikke sett ham på lenge, sier jeg. Da tar du ledelsen her, sier han, og fortsetter: Vi angriper ved midnatt, vi fra landsbyen bak med panser, dere herfra. Når vi skyter opp rød lyskule, går det løs. Dere støter framover langs jernbanelinjen til venstre, vi kommer på andre siden. Skulle Ivan angripe først, så hold stallene her til siste mann, verstanden? Vollkommen klar, Unterscharführer, svarer jeg. Det er komedie alt sammen. Vi angripe! Men vi later beggesom vi tar det alvorlig. Han går tilbake og tar med seg den fangne russeren. Han gjør nok Vogt fort. kål på. Det er synd, han så sympatisk ut.

Panserpionerene fordeler seg på hullene mellom stallene og jernbanelinjen. Jeg veksler et par ord med gruppeførereren deres. Han forsikrer meg at wo die Panzerpioniere stehen kommt kein Ivan durch. Men jeg vet at han har det slik som vi andre har det: Vi tror det ikke.

En av hans menn blir såret. De sleper ham forbi og inn i stallen. Ivans granatkastere i maisfeltet skyter langs trerekka og stallene. Noen skriker igjen. Stakkars djevlere! Bli såret nå. Ivan får dem levende når han kommer. De blir dratt inn i stallen. Lagt ved siden av de døde Ivan. De jamrer. De vet vi forlater dem når Ivan kommer. Vi skulle skutt dem med en gang, tenker jeg. Jeg går ut i grøften langs trerekken. De fleste ligger her ute. Sover på ryggen i sneen. Kanskje noen av dem er døde. Våpnene deres er fulle av sne. Russerne strømmer forbi oss inn mot landsbyen bak oss. Infanteri, hester og panjevogner iblant. Vi ser dem tydelig i måneskinnet. De er knapt to hundre meter fra oss. Ingen av oss tenker på å skyte. Vi vil ha "fred". Til høyre for meg ligger en og snakker med seg selv. De kommer, sier han, de kommer! Men han ser ikke russerne. Han stirrer framover mot sletta. Og russerne der ute er døde. Kanskje det er de han tror kommer. Kanskje det er jeg som synes de er døde. Vi er vel like gale alle sammen. Har det bare litt forskjellig. Kompaniførereren er vel den eneste som er normal. Men han har vært framme bare et døgn. En svømmevogn kjører fram til stallen. Jeg går dit bort.

Ivans granatkastere begynner igjen. De har hørt motorduren. Ingen av oss går i dekning. Det er Walch med forpleining. Rart han har kommet seg fram i kveld. Det hadde jeg ikke trodd. Ta det dere vil, det er ikke mange igjen av. MGK heller, sier han.

"Peteng fast i vår hånd".

=16=

Vi slenger noe brød, margarin og pølse inn i stallen. Noen får erte-
suppe i kokekarene. Vi får en sekk sukker og en kasse brennevin også.
Walch kjører bort igjen. Macht's gut! Sandbekk og jeg deler ut til
de få som er igjen. Ingen tar mer enn det de vil spise med en gang.
Panserpionerene er gått. Jeg eter noen skiver med margarin og sukker,
mye sukker. Fyller brystlommene med sigaretter og tømmer en flaske
brennevin sammen med Sandbekk. Setter resten av kassen bort i kroken.
Slenger sukkersekken oppå. Det er samme fan, Ivan får det alt sammen.
Jeg går ut i hullet mitt igjen, sier Sandbekk – jeg føler meg best
der ute. – Jeg er alene i stallen. Gjennom døren kaster månen en
stripe over noen av de døde russerne. I skyggen bortenfor dem ligger
noen av våre døde. Og en såret panserpioner. Die Hunde haben mich
verlassen, jamrer han – jetzt wird mir der Ivan nehmen. Jeg setter
meg med ryggen mot veggen. Det er stille ute. Jeg vil sovne og ikke
våkne mer. – Men jeg våkner igjen. Månestripen har flyttet seg: Det
knatrer ^{fra} automatvåpen over alt rundt stallen. At jeg skulle våkne
nå! Litt til, og jeg hadde sluppet det. Nå kommer Ivan for siste gang.
Nå er det aus.

Den sårede panserpioneren skriker: Nimmt mir mit, ihr Hunde, jetzt
kommt Ivan!

Jeg går ut, de få skrittene bort til trerekken. Fy fan hvor det smel-
ler over alt. Noe ligger i grøften mellom trærne. De er døde, eller
de sover. En mann står på kne og skyter, skyter mot Ivan som kommer
mot oss på skrå fra jernbanelinjen, skulder ved skulder, på linje,
femti eller hundre mann. De skyter fra hoften. De andre har stukket
av, sier kompanitroppførerens mens han skifter magasin. Jeg kneler
ved siden av ham og tømmer magasinet. Ivan er tredve meter unna, vi
hører hvordan det subber i sneen. Kom, hvisker han. Som du vil, ten-
ker jeg, meg er det scheissegal. Vi løper rundt hjørnet på stallen
og mot husene på godset. Hører litt etter at panserpionerens skrik
klippes brått av. De har klubbet ham, tenker jeg mens jeg løper.
Putter mekanisk et nytt magasin i MPI-en. Det er nesten like lett
som det tomme. Men det spiller ingen rolle. Ivan er nok på godset
også. Det piper rundt oss fra stallene, fra parken til høyre. Vi når
de første husene. Jeg begynner å gå. Kompanitroppførerens løper videre.
Jeg når tverrveien over godset. En panser farer forbi i det samme
jeg er over. Det er en Panther. Vår siste, tenker jeg mens jeg går
videre. Det skytes over alt, bak meg på godset, i landsbyen til høyre.

Ivans røde lysspor på kryss og tvers. Godt det er slutt. Jeg vil snart legge meg i sneen og sove.

Bebyggelsen på godset er bak meg, jeg kommer ut på rollbanen der vi tok av da vi kom den gangen. Jeg synes det er lenge siden.

Nå vil jeg snart slenge meg ned. Sneen i grøften er dyp og myk.

En panser står ved rollbanen et par hundre meter foran meg. Dit vil jeg gå. Det er en utbrent Stalinpanser. En mann står bak den, wer da? roper han. Jeg orker ikke svare. Hvordan er det framme på godset, holder våre stillingen, spør han. Svaret er nei.

Noen geværskytttere ligger langs en trerekke til høyre for panseren. Erste Auffangstellung, tenker jeg. Seks mann.

Langt bak på rollbanen kommer en klynge framover. De som stakk av mens jeg sov, tenker jeg. Jeg vet det er dem. Jeg legger meg i grøften og ser inn mot godset. Ivan er der nå. For godt. Det er Mathuhat og noen til fra kompaniet som kommer. Ikke mer Gegenstoss nå.

Vi begynner å gå framover mot godset, i høyre veigrøft. Ingen har gitt noen ordre. Men det var visst vi som skulle holde stillingen ved stallene for enhver pris. Vi holder fem skritts avstand og går, kommer opp på høyde med husene. Passerer avskutte panser på rollbanen. Døde Ivan på sletta til høyre. Helt framme på høyde med de forreste husene går vi i stilling i grøften, vendt mot husene. Ivan er der inne, roper og skyter fremdeles. Hvorfor skyter de, tenker jeg, det er ingen å skyte på der nå.

En bak meg reiser seg og begynner å gå bakover igjen. Vi følger ham en etter en - i fem skritts avstand. Vi stopper ved tverrveien fra rollbanen. Pallasch er der: Dritte Kompanie antreten zum Gegenstoss, Panzerpionere auch! Månen er gått ned nå. Men det gryr av dag. Vi fordeler oss langs veien. Jeg er på høyre fløy sammen med Mathushat. Så går vi framover. Sakte. Vi har ikke ammunisjon. To mann har visst Mg. Ingen bærer munikasser. De skyter ikke. Ingen av oss skyter, vi bare går framover. Vi gjør Gegenstoss.

Det er helt lyst, vi når den åpne plassen, torvet. I husene på andre siden er Ivan, i vinduer, i kjellerne. De tar oss ikke alvorlig. Femten mann som kommer gående uten å skyte. Mathushat og jeg går inn i et lite hus. Den nærmeste følger oss. De til venstre for oss fortsetter over torvet. Stuper, en etter en, ligger rolig med en gang. Hodeskudd, hodeskudd alle sammen. I huset bak, ved veien, står en mann i døren. Jeg bruker kikkerten: Pallasch. Jeg visste det.

"Peteng fast i vår hånd".

=18=

Alle ligger rolig på torvet nå. Ivans skarpskyttere bommer ikke på åtti meters hold. Åtte - ti mann ligger der. Befehl ausgeführt. Gegenstoss gemacht.

De lengst til venstre går tilbake mellom husene. Mathushat og jeg går tilbake mot veikrysset. Vi stopper ved huset på hjørnet. Et Mg står i stilling på hjørnet nærmest rollbanen. Første og andreskytteren står i hullet bak det. Det begynner å slå ned granater ved veikrysset. Det er fra fjerde kompani i landsbyen to kilometer bak. Bløde Hunde, tenker jeg. Førsteskytteren ved Mg-et roper på meg. Annenskytteren er død. Splint gjennom hjelmen. Dra ham vekk, sier førsteskytteren, jeg får ikke til å skyte med ham her nede i hullet. Jeg får halt ham opp.

Inne i huset er to mann og en såret. De snakker om Karl May's indierromaner. Jeg ber dem gå ut, Ivan kommer snart. De rister på hodet: Ivan kommt nicht hierher.

Våre granater slår ned rundt veikrysset. Jeg stiller meg på hjørnet ved tverrveien, holder utkik mot husene på godset. Ivans panser farer over veien nede ved jernbanelinjen. En mann ligger i grøften der nede, reiser seg, løper. En panser kjører ham ned. Det gamle Sturmgeschütz svinger inn på veien bak meg, skyter noen skudd ned mot panserne ved jernbanelinjen. En får fulltreffer. Sturmgeschützet snur og kjører bakover igjen. Noen roper navnet mitt fra veikrysset. Kiefer ligger i et granathull på andre siden av veien. Han sier vi må holde dette hjørnet for enhver pris. Ivan skriker hurreh nede ved jernbanelinjen. Jeg ser på filtstøvelen min som er rød av blod. Blod fra annenskytteren som jeg dro opp av hullet. Førsteskytteren fra andre hjørnet løper over veien. De to i huset kommer ut og løper etter. Jeg hører panserne mellom husene på godset. De kommer hit, tenker jeg. Nå må det snart være slutt. Kiefer roper etter de tre som løper bakover: Komm zurück, oder ich schiesse! Nå kommer de første T34. De er hundre meter unna. Detre løper videre i grøften langs rollbanen. Kiefer kaster seg rundt, tømmer et magasin etter dem. Den siste snur og kommer tilbake. De to andre løper videre. Panserne er kommet nærmere. Jeg går over veien til Kiefer. Pallasch står bak en villa femten meter borte. Mathushat sitter i et bombekrater bak meg. Kiefer roper til Pallasch: Du bleibst hier mit den Männern, verteidigt die Strassenkreuzung bis zum letzten Mann! Pallasch nikker bare. Han er stiv i ansiktet. Bak oss, mellom oss

og landsbyen kjører Ivans panser bakover. Kiefer løper bakover langs rollbanen. Mot oss, mellom husene på andre siden av veien, kommer de tre T34. En stopper, skyter inn i villaen bak Pallasch. De to andre kommer nærmere.

Mathushat og jeg står bak buskene ved veikrysset. Jeg tar opp fett-dåsen og kliner paprikafettet på en brøds kalk. Den nærmeste T34 er bak huset på andre siden av veien. Jeg tygger på skalken og spør Mathushat om vi skal gå bort til Pallasch. Han svarer rolig: Können wir machen. Vi går bort til villaen. Hurrehbrølet fra landsbyen er hundrestemmig. En T34 kjører på jordet mot rollbanen bak oss. En mann løper foran den. Kanskje det er Kiefer?

Bak et lite hus står en ung gutt og stirrer mot panserne på andre siden. Vi går inn i huset, si fra når de kommer, sier jeg, nærmest bare for å si noe. Mathushat er gått inn. Pallasch står i midterste inngangen. Han vinker på meg. Gutten bak meg bøyer seg og løper bakover. Han kommer ikke langt, tenker jeg. Den første T34 er på veien foran huset vårt. Den neste står på andre siden av veien. Den tredje kjører ut på rollbanen. Jeg går bak huset, stiller meg i døren. Det er flere mann inne i rommet. Pallasch vil dra meg inn. Jeg blir stående, ser mot hjørnet til høyre. Kanonmunningen kommer fram, beltene, tårnet. Kommandanten står i luka og stirrer anspent rett fram. Jeg hever MPi-en. Sikter. Det smeller i rommet bak meg. Noe varmt slår mot leggen, under kneet bak. En bak meg stuper. Jeg hinker bort til en seng ved veggen. Blodet pumper ut i filtstøvelen. En ligger på gulvet. Setepartiet hans er skutt vekk. Det damper fra blodet. De andre står langs veggene. Stive. Panseren kjører fram foran døren og stopper tett ved veggen. Sperrer døren. Underdelen av tårnet er synlig. Det gufser oljelukt inn i rommet. Det smeller i siderommet. Jeg holder pistolen mot tinningen. Jetzt ist so weit. Panseren sitrer lett foran døråpningen. Blodet stiger i filtstøvelen. Du forblør nå, tenker jeg. Scheissegal. - Han på gulvet raller. Panseren kjører bort, på skrå ut fra huset, får en fulltreffer og begynner å brenne. Det er nedslag i og rundt huset. To begynner å forbinde ham på gulvet. De to små forbindingspakkene dekker ikke tiendeparten av såret. Flyter vekk i blodstrømmen. En panser ruller forbi huset til høyre. Den andre, tenker jeg. Den som skjøt inn vinduet her. Ivans infanteri har nådd husene på andre siden av veien. Jeg hører roping. De kommer snart hit. Da skal jeg trykke av.

Han på gulvet er blitt stille. Pallasch og en til begynner å løfte en stol bort til døren. Lager en slags barrikade foran åpningen. De arbeider uten en lyd, seks mann, Pallasch, Mathushat, en panserpioner, en fra fjerde kompani, en ung ukrainer og han som ble gal ved stallen igår. – Pallasch hvisker: Vi forsøker å snike oss ut når det blir mørkt. – Det interesserer ikke meg. Ivan kommer nok før det blir mørkt, og da skal jeg selv ordne med avslutningen. . Panserduren og skytingen er blitt fjernere. Trommeilden rundt oss er opphørt. Idag er det Ivans dag. De ruller opp milevis bakover hos våre.

De andre ser så anspent ut, og jeg er ikke spent på noe, jeg har ikke noe alternativ. Det er Dead End.

Mathushat mangler. Er han ute? Nei. Frostdampen fra ånden hans siver ut dørsprekken på garderobeskapet ved døren. Han står i skapet. Jeg tenner en sigarett. Det er kjedelig å sitte og vente på døden. Det må være over middag nå. De andre begynner også å røyke. Ivan snakker og roper borte på godset. Det høres flydur, og Ivans Flak skyter. Flyene er altså våre.

Jeg sitter som jeg satte meg, i jernsengen, med ryggen mot veggen og pistolen i hånden. Pallasch ligger med overkroppen over en stol, panserpioneren ligger på gulvet foran meg. Våpnene deres ligger i murrestene på gulvet.

Jeg vil forbinde såret, for å ha noe å gjøre, for å få tiden til å gå. Skjærer opp støvelen ned til sålen, får panserpioneren til å dra den av. Han gjør det, uvillig. Levret blod velter ut. Jeg skjærer bort underbuksa og uniformsbuksa, trekker av strømpen og forbinder såret. Det blør ikke mer, gaper bare. Jeg vikler ørevarmeren rundt foten, drar ned tarnbuksen og trekker støvelen på. Binder brødposebåndet rundt for å holde den sammen.

Mathushat er kommet ut av garderobeskapet. De har stilt det opp foran døren nå. Det begynner vel å mørkne snart. Kanskje de får sjansen til å komme ut når det er blitt mørkt, før månen kommer opp. Det er det samme for meg. Jeg blir her – må bli her. Jeg har fått Heimatschuss, men det er uten betydning nå.

Det kommer noen utenfor. De prater, og jeg oppfatter ordet njemetski. Nå kommer slutten. De der ute bryter brått av. De her inne blir stive. Stirrer mot døren. Pallasch stirrer på ansiktet mitt, tør ikke vende seg mot døren. En jordbrun hånd og en russisk MPI stikker inn mellom dørkarmen og skapet. Skapet velter og Ivan står i åpningen. Høy kar, blå øyne og lys bart. Han sperrer øynene opp, hopper til side.

"Peteng fast i vår hånd".

=21=

De andre hyler vilt, dyrisk. Pallasch styrter mot døren. MPi-ene der ute knatrer. Pallasch stuper, beina ligger innenfor dørstokken. Han jamrer. Tullingen og han fra fjerde farer ut. Det smeller igjen, tullingen strekker opp en arm. De er vekk.

Panserpioneren og mathushat venter litt. Så farer de ut, skyter til hver sin kant og skriker stygt. Det smeller der ute, og så blir det stille.

Jeg sitter som før, munningen mot høyre tinning. Jeg har trykkpunkt. Den unge ukraineren går bort til døren, uten våpen. Han snur seg mot meg og smiler – et tåpelig grin. Han strekker opp armene og ser spørrende på meg. Jeg rister på hodet og former et Nein med leppene. Han senker armene og glir ut til venstre.

Jeg er alene. Tar opp lommeboka og kaster den under senga, forsøker å løsne klokka. Fingrene er for visne. De kan bare ta den. Scheissegal. Jeg hever pistolen og tar trykkpunkt. Tenker på dem hjemme. Ser for meg det som forestår: smell, rødt flimmer, mørke og fred. Slutt på denne dritten. Minnes den sårede Ivan ved panseren. Hodet hans sprakk. Mye blod. Jeg senker pistolen, føler meg uvel, svak. Det er blodtapet som virker. Ivan kan være her igjen når som helst. Jeg hever pistolen igjen. Stålet er kaldt mot huden. Jeg trykker av, og for første gang på disse snart tre årene klikker pistolen. Med fullt magasin. Det er visst ikke meningen at jeg skal forlate livet på dette rommet iallfall. Jeg reiser meg, står, strekker beinet. Det går an! Tar opp to håndgranater. Jeg får ta med meg et par Ivan når de kommer igjen.

Jeg henger MPi-en over skuldren og hinker mot døren. Jeg kan gå! Kikker ut. Ivan roper i et hus der borte. Panseren foran huset brenner ennå. Det er visst snart kveld.

I inngangen til venstre står den unge ukraineren og smiler fjollet. Pallasch rører fingrene, stønner: Ich halte es nicht mehr aus. Hodet ligger i en bloddam. Ser ut som det ligger tenner nede i blodet. Stakkars jævel. Skulle ha skutt ham.

Jeg ser på ukraineren og peker på skrå bakover mot sletta, og så løper vi. Jeg kan merkelig nok løpe også, på et slags vis. Vi når rollbanen og kravler over begge grøftene. Hvorfor skyter ikke Ivan? Vi løper utover sletta, mot en avskutt panser, en Tiger, hundre meter fra rollbanen.

Så begynner det å smelle. Det piper forbi oss, tettere og tettere Mg-salver, geværskudd. Når jeg blir truffet skal jeg bruke MPi-en. Den klikker ikke.

"Petend fast i vår hånd."

=22=

Ukraineren faller bak meg. Jeg gjør fort helt om for å gjøre pinen kort for ham. Men han reiser seg. Er ikke såret, og vi løper videre. Merkelig at de ikke treffer oss, slik som de skyter. Vi når Tiger'n og tar dekning bak den. Kulene slår mot panseret. Vi puster ut. Jeg har blodsmak i munnen. Hjertet blir ødelagt nå, tenker jeg. Løpe slik med så lite blod i kroppen. Vi løper videre, og de setter i gang igjen. Det må være minst et dusin Mg-er og like mange skarpskyttere. Jeg ser meg bakover med korte mellomrom. Venter å se en T34 komme etter oss.

Vi er kommet tre hundre meter bort fra husene og sjangler videre. Det er bare et og annet skudd fra skarpskytterne nå, men så begynner pansergranatene å suse over oss. Jeg teller elleve skudd. Vi når en vei som heller svakt nedover, og vi er snart i dekning. Døde fra oss ligger langs veien. De er fra MgK. En Mg-skytter er valset over av panser.

Jeg kjenner jeg er snart ferdig. Såret verker, hodet føles tomt og lett, men vi sleper oss videre. Foran oss, ved veien ligger en husklynge. Tre mann står foran porten. Vi nærmer oss. Det er Ivan. Vi bøyer av til høyre og går mot neste husklynge. Tre hundre meter igjen. Såret smerter intenst, men jeg vil se hvem som er i denne dorfen. Er Ivan her også, er det slutt for mitt vedkommende.

Det er altså tre hundre meter igjen, og omriss av Königstigere mellom husene. Og svarte uniformer! Det er nok hallusinasjoner, og jeg spør ukraineren om han ser pansere. Våre, sier han, og beinet knekker sammen under meg. Dette er vel den såkalte reaksjonen, tenker jeg. Får en rar følelse som ligner lysten til å gråte.- Ukraineren hjelper meg opp, støtter meg. Jeg humper med på venstre beinet.

Vi er framme. De glor på oss. Wo kommt ihr her? Jeg føler meg kvalm og elendig, og beinet verker. Så ser jeg Mathushat med ryggen mot meg, borte ved en panser. Panserpioneren er der også. Ukraineren støtter meg dit bort. Og Mathushat, fremdeles med ryggen mot, gestikulerer: - und die letzten beiden hat Ivan wohl auch geschnappt.

Jeg tar meg sammen: Noch nicht, mein lieber. Han spinner rundt, omfavner meg, roper: Der Barstein! Gott sei dank, Gott verdammt mich, verflucht und zugenäht, du bist da! Han skravler uten stans. Hans måte å reagere eller avreagere på. - De støtter meg inn i et hus. en eldre kone trekker frem en stol, og jeg siger ned på den.

Så knaller det ute, Ivans granatkastere. De så oss gå inn her.

"Petene fast i vår hånd."

=23=

Ungarerne kryper under bordet. Ischta, ischta. Jesus Maria. De knuste vinduene klirrer. - Det er over. To kvinner støtter meg inn i et annet rom. Det er panserfolk der inne. En ung pike henger seg på en av dem, hvor han går. De setter seg ved bordet. Han viser henne fotos. En løytnant spør hvor jeg har vært. Han begynner å snakke. De var ved godset med to Kønigstigere for å hente oss ut. Etter ordre fra Vogt, men måtte trekke seg. De skjøt i brann en T34 bak et hus. Skjøt inn vinduet da den forsvant bak hjørnet. Det var vel den granaten som såret meg da. -

De venter på mørket. Skal kjøre bakover med den spritskvetten (bensin) de har. De fire panserne har til sammen syv sprenggranater igjen. De har sprengt syvogfemti T34 igår og idag. Våre har trukket seg seksti kilometer tilbake i ettermiddag. Bataljon Vogt er fullsendig oppreket. Jeg svimer av, og de sleper meg ut. Det er halvmørkt og kaldt. De løfter meg opp ved en Kønigstiger. Jeg får tak og kravler opp, halvt i mørke, kjenner jeg har feber og legger meg på risten over motoren, bak tårnet. Det er varmt under. Jeg svimer vel av igjen, tenker jeg. Faller av og blir liggende igjen underveis. Scheissegal.

Vi kjører over hvite sletter. Er klar en gang iblant. Jeg fryser på tross av varmen under meg. - Jeg oppfatter at vi har stoppet. Har kanskje stått lenge. Det er vel slutt på spriten. En kolonne kommer mot oss. En panser, en pansersleper, en lastebil og en SPW (sani). Rop og snakk. Panserne fyller sprit. Habt ihr Verwunderte? De tar imot meg, støtter meg bort til SPW-en. Jeg kravler inn, blir helt klar. Det varer lenge. Lastebilen kjører bort. Mathushat og panserpioneren blir med der. Jeg hører hva de som er igjen snakker om. De vil fram til godset og hente en kaputt Tiger. Fan, så blir jeg med. Noen av panserne fra kolonnen kjører bakover igjen. To mann og en Untersturmführer kommer opp i SPW-en. Vi kjører tilbake dit vi kom fra, sammen med to pansere og sleperen og kjører til den kaputte Tigeren hundre meter fra godset. Ivans PAK skyter på oss. Vårt mannskap får festet wire til Tigeren og vi kjører bort fra godset igjen med den kaputte Tigeren på slep. Det gikk, og det var rart.

Vi kjører. Det er skyer for månen, og så er det stopp igjen. De har visst begynt å reparere den havarerte Tigeren. De får start på den, og vi fortsetter. Men så begynner den å brenne. Stopp igjen. De slukker, og vikkjører videre, i timevis. Forbi landsbyer. Gjennom landsbyer. Det demrer av dag. Vi er hos våre igjen nå. Stopper i byen ved den store sjøen (Balaton).

"Peteng fast i vår hånd".

=24=

Norges tross ligger her, sier de. Vi har tatt opp to sårede fra fjerde kompani underveis, i een landsby. Vi tre kravler ut og setter oss på en trapp. Trosset vårt skal ligge her i kvartalet. En mann i pelsfrakk kommer mot oss, får øye på meg, sperrer opp øynene: Barstein! Er du her, du er meldt fanget! Det er Dick Johannesen fra MGK's tross. Han støtter meg bort til MGK's hus. Spisen og noen andre ligger på gulvet og sover. Det er bare trossene igjen av bataljonen, sier Dick. HVP er seksti kilometer bak denne byen. De lå her igår. Han henter noe mat. Klokken er fem. Jeg legger meg mellom de andre på gulvet og sovner. Det lysner av dag, den 29. januar.

+++++

Dette er ingen tysk frontberetning med "Heil, Vaterland. Wir kämpfen bis zum letzten Atemzuge. Mut, Aufopferung, Kameratschaft." Heller ikke american style med give them hell and the last bullet, samt en masse godtkjøpspsykologi.

Intensjonen var å skrive en nøktern skildring av det som skjedde så langt, og som ikke pretenderer å være underholdende lesning.

Forfatteren tok eksamen artium, avtjente Arbeidstjenesten og meldte seg til ~~Waffen~~ ^{Waffen} hvor man bl.a. fikk lære at Ordnung muss sein: Ved inspeksjonen etter rosignalet manglet en mann på die Stube. Mannskapet fikk ordre å stå i rekke og giv akt til gutten kom, og så gi ham den straff de syntes passende. Ut på natten kom gutten sjanglende etter en hyggelig perm. Han ble klædd naken og rundjult med bandolær, innsmurt med skokrem og skrubbet noenlunde rein med gulvkøst under iskald dusj og stilt opp i "givaktrekken" til vakt-havende gikk runden sin igjen. Han fikk rapport av Stubenälteste og også: Gut, Licht aus, schlafen gehen!